

14

T.I.A.K., N.A.K., Νοτάριος Σάρλος Ιερεὺς Ἀντώνιος 12 (Φ. Σ 1-2), βιβλίον συμβολαίων 1583 - 1595, φ 29v.

1586 Δεκεμβρίου 16.

Περὶ λήψης: Στὸ χωριὸ Σκηνοπλοκάτα στὸ σπίτι τοῦ μάστρο Πιέρου Ὁρφανοῦ γίνεται συμφωνία ἀνάμεσα στὸν νοικοκύρη τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὴν Στάμω γυναίκα τῶρα τοῦ Γιαννούτσου Φαρακλοῦ γιὰ τὴν θυγατέρα της τὴν Φιλίνα ποὺ τὴν ἔχει ἀπὸ πρῶτο γάμο μὲ τὸν πεθαμένο τῶρα Πιέρο Λαγκούση. Ἡ Φιλίνα συμφωνήθηκε νὰ μείνῃ κοντὰ στὸν Πιέρο Ὁρφανὸ σὰν ψυχοπαίδα ὑπάκουη στὴν ἐξουσία του καὶ μὲ τὴν σειρά του ὁ τελευταῖος ἔδωσε ὑπόσχεση μπροστὰ στὶς ἅγιες Εἰκόνες ὅτι τὴν παίρνει κοντά του γιὰ τὴν ψυχὴ του μὲ ὑποχρέωσή της νὰ τὸν δουλεύῃ μέχρι νὰ ἔλθῃ σὲ ὦρα γάμου, καὶ ὅταν παντρευθῇ νὰ τὴν προκίζῃ ὅπως εἶναι τὸ καθιερωμένο γιὰ τὶς ψυχοπαῖδες. Ἡ Φιλίνα δεσμεύεται μὲ τὴν ὑποχρέωση ἐφ' ὅσον δὲν ζήσει ἠθικὰ ἢ φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ μάστρο Πιέρου, νὰ μὴν ἔχῃ δικαίωμα σὲ καμμιά ἀποζημίωση γιὰ τὴ δουλειά της καὶ ἀκόμη νὰ ἔχῃ δικαίωμα ὁ μάστρο Πιέρος ὡς ἀποζημίωσή του νὰ ζητήσῃ τὸ μερίδιό της ποὺ ἔχει νὰ λαβαίνει ἀπὸ τὴν κληρονομιά τοῦ πατέρα της τοῦ Πιέρου Λαγκούση. Ἡ συμφωνία ὑπογράφεται μπροστὰ σὲ μάρτυρες ποὺ δὲν κατονομάζονται.

Τὸ κείμενο τοῦ ἐγγράφου:

αφπς ημερα ις του Δικεβρίου μηνός. Ηστὸν χορηγο στα Σκηνοπλοκατα.²/
Εν τι ηκηα του μαστρο Πιερου Ορφανου κυρατζα Σταμο γινεκα του κυρ Γιανουτζο
Φαρακλου³/ με την θηγατερα τοις την Φιλίνα οπου εχv γεναμενη με τον ποτ(ἐ)
Πιερο Λαγκου⁴/σι και την σιμερο θελιματικου τροπον ἢ ανοθ(ε) κυρατζα Σταμο
με τὴν θηγατερα τοις⁵/ την ανοθ(ε) εκλήθη ἢ ανοθ(ε) Φηλίνα προς τον ηρημενον
μαστρο Πιερο Ορφανο⁶/ δια ψυχοπεδι του να ενε υποκλητι ηστεσ ηπακοεστου και ο
αυτος μαστρο⁷/Πιερως επιερε την ανοθ(ε) Φιλίνα κατένπροστε τεσ αγιεσ ηκονεσ
του Χρηστου⁸/ δια την ψυχv του να την εχv και δουλεβη τον αυτον μαστρο Πιερο
εος⁹/ οπου να ερτι ησε καιρο που ναν την μπατρεψv και να ενε ομπλη-φ30r-¹⁰/
γαδος ο αυτος μαστρο Πιερως να προηκηζη την ανοθ(ε) Φιλίνα κατα τὴν ζαντζα/¹¹
τον ψυχοπεδιον με τουτο οτι η αυτι Φιλίνα και δεν ηθελε καμη την τι¹²/μη τοις
οσαν καλὲσ γινεκεσ η υθελε ηποι να φιγι απο το σπιτι του αυτου¹³/ μαστρο Πιερου
να μην εχv ο ανοθ(ε) μαστρο Πιερως τιποτεσ για κα¹⁴/μηα δούλεψv ηδενακουετ(αι)
ησε κανενα κρητιρηον και να ενε ομπληγα¹⁵/δο(ς) ο αυτος μαστρο Πιερου να γι-
ρεψv και λαβη το μερτικὸ τοις ανοθε Φιλιν(ας) ἀπὸ ¹⁶/ τον μερτικο που τις τρεχv
απο τον μπατέρα τοις τον ποτ(ἐ) Πιερο Λαγκου¹⁷/σι και οις τουτο εμνηαν κου-

τεντι και ευχαριστημενη και επιησαν τον μπαρο¹⁸/νοδαρηκο κατεπροστε αξηοπιστον μαρτιρον.

ΣΧΟΛΙΑ

Τὸ ἔγγραφο ἴσως δὲν εἶχε ἐφαρμογὴ ἀφοῦ λείπουν τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων ποὺ θὰ βεβαίωναν τὴν συμφωνία. Παρόμοιο σὲ περιεχόμενο ἀλλὰ καὶ μὲ διαφορὲς στὶς λεπτομέρειες ἔχει σχολιασθεῖ στὴν ἴδια αὐτὴ σειρά.

Στιχ. 1. *χορηοστασκηνοπλοκατα*. Θέση κοντὰ στὰ Κουρκουμελᾶτα, σήμερα τοπωνύμιο.

2. *μαστρο Πιερου Ορφανου*. Τὸ ἐπίθετο εἶναι μὲ βεβαιότητα παλαιὸ στὴν Κεφαλονιά, ἀφοῦ σημειώνεται καὶ στὸ Πρακτικὸ τῆς Λατινικῆς Ἐπισκοπῆς τὸν ΙΓ' αἰώνα (Τζαννετάτου ὁ.π., σ. 76). Ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλο ἔγγραφο σύγχρονο μὲ τὸ σχολιαζόμενο ἔχει σημειωθεῖ ἔμπορος Ἰωάννης Ὁρφανός (Γ. Πεντόγαλου, ὁ.π., σ. 229). Τὸ ἐπίθετο ὑπάρχει μέχρι σήμερα.

Γιαννουτζο Φαρακλου. Κατὰ τὸν Τσιτσέλη ἡ οἰκογένεια ἔρχεται στὴν Κεφαλονιά ἀπὸ τὴν Κορώνη ὅπου καὶ ἦταν γραμμένη στὶς εὐγενικὲς (Τσιτσέλη, ὁ.π., τόμος 1ος, σ. 774). Ἴσως ὅμως τὸ ἐπίθετο αὐτὸ νὰ σημαίνει προέλευση ἀπὸ τὸ χωριὸ Φαρακλᾶτα τὸ γνωστὸ χωριὸ τῆς περιοχῆς τῶν Ποταμιάνων. Τὸ ἐπίθετο Φαρακλὸς ὑπάρχει μέχρι σήμερα.

3. *Φιλινα*. Ὄνομα γυναικεῖο.

3/4. *Πιερου Λαγκουσι*. Τὸ ἐπίθετο ἀπὸ τὰ παλιότερα τοῦ νησιοῦ γνωστὸ ἀπὸ τὸν ΙΓ' αἰώνα. (Τζαννετάτου, ὁ.π., σ. 43). Τούτῃ ἡ μαρτυρία τοῦ ΙΣΤ' αἰώνα δείχνει τὴν συνέχεια τῆς οἰκογένειας, ποὺ ἀπαντᾷ καὶ τοὺς ἐπόμενους αἰῶνες (Τσιτσέλη, ὁ.π., σ. 287 - 289) ἀξιόλογη μέχρι σήμερα.

10. *ζαντζα*. Ἀπὸ τὸ *usanza* συνήθεια.

17. *κουτεντι*. Ἀπὸ τὸ *contento* εὐχαριστημένος.

15

Τ.Ι.Α.Κ., Ν.Α.Κ. Νοτάριος Καραντινὸς ἱερεὺς Γεώργιος 14 (Φ. Κ 30). Πρωτότυπο ἔγγραφο λυτὸ τοποθετημένο στὸ τέλος τοῦ μόνου βιβλίου του συμβολαίων.

1590 Ἀπριλίου 28.

Περιγραφὴ ἔγγραφου: Χαρτὶ ὑποκίτρινο, μεσαίου πάχους καὶ διαστάσεων σὲ χιλιοστὰ 215 X 300. Δίφυλλο. Μελάνι μαῦρο. Κατάσταση διατηρήσεως καλή. Τὸ κείμενο ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ νοτάριου καὶ ἱερέα Γεώργιου Καραντινοῦ εἶναι γραμμένο στὴν πρώτη σελίδα (φ1r) καὶ συνεχίζει στὴ δεύτερη (φ1v).

Περιληψή: Στὸ σπίτι τοῦ Φαμπρίτζιου Μάνεση στὸ προάστειο τοῦ Κάστρου μπροστὰ στὸ νοτάριο (Καραντινὸ) παρουσιάζονται ἡ Μάρω Μαυροκεφάλαινα,